

Դանիելի Գիրքը — Քառասունչորրորդ համար

Կորսված հիմքերի բացահայտումը. Ուիլյամ Միլլերի մարգարեական ճշմարտությունները և ադվենտիզմի վերջին օրերը

Jeff Pippenger

2024-01-08

Ուիլյամ Միլլերի հիմնարար ճշմարտությունները քողարկվեցին ադվենտիզմի չորս սերունդների ընթացքում: Այդ հիմնարար ճշմարտությունների վերականգնումը ներկայացված է նրա երկրորդ երազում, և Աստվածաշնչում ու Մարգարեության Հոգում բազմիցս բնորոշվում է որպես այն գործը, որ Աստծո վերջին օրերի ժողովուրդը պետք է իրականացնի: Միլլերի երազը ցույց է տալիս, որ երբ փոշու խոզանակով մարդը վերականգնի գոհարները, դրանք արեգակից տասնապատիկ ավելի պայծառ պիտի շողան:

Միլլերի շրջանակը հիմնված էր կռապաշտության, ապա՝ պապականության երկու ավերիչ իշխանությունների ճանաչման վրա, և Պողոս առաքյալի վկայությունը Թեսաղոնիկեցիների երկրորդ գլխում Միլլերին տվեց այդ շրջանակի հենարանը: Այնտեղ Պողոսը ցույց է տալիս, որ հեթանոսական Հռոմը զսպել էր պապականության՝ իշխանության հասնելը, մինչև որ հեթանոսական Հռոմը հեռացվեց: Բ Թեսաղոնիկեցիներում Պողոսը նաև ապահովեց «Future for America»-ի շրջանակի հենարանը, երբ ցույց տվեց, որ այդ գլխում եղող «մեղքի մարդը» ներկայացված է նաև որպես այն թագավորը, որ ինքն իրեն բարձրացնում էր, Դանիելի գրքի տասնմեկերորդ գլխի երեսունվեցերորդ խոսքում:

Անհրաժեշտ է տեսնել, որ ինչպես առաջին, այնպես էլ երրորդ հրեշտակի շարժման մեջ գիտության աճը անմիջականորեն կապված էր Թեսաղոնիկեցիներին ուղղված երկրորդ գլխում Պողոսի վկայության հետ: Վերջի ժամանակին՝ 1798-ին, և նաև 1989-ին, Դանիելի գիրքը բացվեց՝ այսպիսով սկիզբ դնելով երեքաստիճան փորձության գործընթացի: Փորձության գործընթացը միշտ առաջ է բերում երկրպագուների երկու դաս այն պատմության ընթացքում, երբ Դանիելի գիրքը բացվում է: Անհրաժեշտ է տեսնել Պողոսի գրությունները՝ կապված վերջի ժամանակի գիտության աճի հետ, որովհետև հենց այդ գլխում է Պողոսը նախագգուշացնում, որ նրանք, ովքեր չեն ընդունում «ճշմարտության սերը», Աստծուց կստանան զորավոր մոլորություն: Զորավոր մոլորությունն այն է, ինչ բերվում է ամբարիշտների վրա Դանիել գրքի տասներկուերորդ գլխում, որոնք մերժում են գիտության աճը: Երկու պատմությունների մեջ էլ զորավոր մոլորությունն առավել անմիջականորեն վերաբերում է ադվենտիզմին:

«Նա, ով տեսնում է արտաքինից անդին, ով կարդում է բոլոր մարդկանց սրտերը, մեծ լույս ունեցածների մասին ասում է. «Նրանք չեն տառապում և չեն զարհուրում իրենց բարոյական և հոգևոր վիճակի պատճառով»: Այո՛, նրանք ընտրել են իրենց իսկ ճանապարհները, և նրանց անձը հաճույք է գտնում իրենց պղծությունների մեջ: «Ես ևս պիտի ընտրեմ նրանց մոլորությունները և նրանց վրա պիտի բերեմ այն,

ինչից նրանք վախենում են. որովհետև երբ Ես կանչեցի, ոչ ոք չպատասխանեց. երբ Ես խոսեցի, նրանք չլսեցին, այլ չարիք գործեցին Իմ աչքերի առաջ և ընտրեցին այն, ինչով Ես չհաճեցա»: «Աստված նրանց պիտի ուղարկի զորեղ մոլորություն, որպեսզի նրանք հավատան ստին», որովհետև «չընդունեցին ճշմարտության սերը, որպեսզի փրկվեն», «այլ հաճույք գտան անիրավության մեջ»: Եսայիա 66:3, 4; 2 Թեսաղոնիկեցիներին 2:11, 10, 12:

«Երկնային Վարդապետը հարցրեց. «Ի՞նչ ավելի զորեղ մոլորություն կարող է խաբել միտքը, քան այն ձևացումը, թե դու շինում ես ճշմարիտ հիմքի վրա, և թե Աստված ընդունում է քո գործերը, մինչդեռ իրականում դու շատ բաներում գործում ես աշխարհիկ քաղաքականության համաձայն և մեղանչում ես Եհովայի դեմ: Ո՞վ, դա մեծ խաբեություն է, հրապուրիչ մոլորություն, որ տիրում է մտքերին, երբ մարդիկ, որոնք ժամանակին ճանաչել են ճշմարտությունը, աստվածապաշտության կերպարանքը շփոթում են նրա հոգու և գործության հետ, երբ նրանք կարծում են, թե հարուստ են, հարստացած բարիքներով և ոչնչի կարիք չունեն, մինչդեռ իրականում ամեն ինչի կարիքն ունեն»:

«Աստված չի փոխվել Իր այն հավատարիմ ծառաների նկատմամբ, որոնք իրենց հանդերձները անբիծ են պահում: Բայց շատերը աղաղակում են. «Խաղաղություն և ապահովություն», մինչ հանկարծակի կործանում է գալիս նրանց վրա: Եթե չլինի լիակատար ապաշխարություն, եթե մարդիկ չխոնարհեցնեն իրենց սրտերը խոստովանությամբ և չընդունեն ճշմարտությունն այնպես, ինչպես այն Հիսուսում է, նրանք երբեք չեն մտնի երկինք: Երբ մեր շարքերում մաքրագործություն տեղի ունենա, մենք այլևս հանգիստ չենք նստի՝ պարծենալով, թե հարուստ ենք, հարստացել ենք և ոչնչի կարիք չունենք:»

«Ո՞վ կարող է ճշմարտապես ասել. «Մեր ոսկին կրակով փորձված է. մեր հանդերձները աշխարհից անբիծ են»: Ես տեսա, որ մեր Վարդապետը մատնացույց էր անում այսպես կոչված արդարության հանդերձները: Դրանք մերկացնելով՝ Նա բացահայտեց տակի պղծությունը: Ապա Նա ասաց ինձ. «Չե՞ս տեսնում, թե ինչպես են նրանք կեղծ շուքով ծածկել իրենց պղծությունն ու բնավորության փտածությունը: «Ինչպե՞ս հավատարիմ քաղաքը պոռնիկ դարձավ»: Իմ Հոր տունը առևտրի տուն է դարձել, մի վայր, որտեղից աստվածային ներկայությունն ու փառքը հեռացել են: Ահա թե ինչու թուլություն կա, և գործությունը պակասում է»: Վկայություններ, հ. 8, 249, 250:

Ադվենտիզմը «հավատարիմ քաղաքն» էր, երբ 1844 թվականին հռչակում էր Կեսգիշերյան աղաղակը: 1863 թվականին այն սկսեց այն «հիմքերի» մերժման ընթացքը, որոնք հաստատվել էին Ուիլյամ Միլլերի ծառայության միջոցով: Երբ նրանք սկսեցին մի կողմ դնել հիմնարար ճշմարտությունները՝ այդպիսով ծածկելով դրանք կեղծ զարդերով և մետաղադրամներով, նրանք կառուցում էին նոր հիմք: Նրանք, ովքեր սկսել են, իրականացրել են և շարունակում են այդ գործը, Մարգարեության Հոգու գրություններում ներկայացված են որպես «նրանք, ովքեր մեծ լույս են ունեցել»:

Այն «մեծ լույսը», որ նրանք մի ժամանակ ունեին, Միլլերի երազում ներկայացված էր որպես զարդեր տուփի մեջ, որը Միլլերը դրեց իր սենյակի կենտրոնում գտնվող սեղանի

վրա, և որը փայլում էր ավելի պայծառ, քան «արևը»: Վերևում հենց նոր մեջբերված հաստատում Քույր Ուայթը նույնացնում է «նրանց, ովքեր մեծ լույս են ունեցել», բայց «ընտրել են իրենց սեփական ճանապարհները»:

Նրանք 1863 թվականին ընտրեցին մի նոր ճանապարհ: Նա ասում է, որ դա «հրապուրիչ մոլորություն է, որ տիրում է մարդկանց մտքերին, երբ նրանք, որ մի ժամանակ ճանաչել են ճշմարտությունը, աստվածապաշտության ձևը շփոթում են դրա հոգու և գործության հետ, երբ կարծում են, թե հարուստ են, հարստացած բարիքներով և ոչնչի կարիք չունեն, մինչդեռ իրականում ամեն ինչի կարիքն ունեն»:

Նա մատնանշում է Լաոդիկեական վիճակը, որը ինքը և իր ամուսինը նույնացրել էին որպես 1856 թվականին տեղի ունեցած: Այնուհետև նրանք փորձության ենթարկվեցին յոթ տարի, սակայն 1863 թվականին չհաղթահարեցին այդ փորձությունը և սկսեցին կանգնեցնել այն կեղծ հիմքը, որը բերում է Պողոսի Թեսաղոնիկեցիներին ուղղված նախազգուշացնող պատգամում հիշատակված գորավոր մոլորությունը: Պողոսի նախազգուշացումը Թեսաղոնիկեցիների մեջ խարխալ է թե՛ ադվենտիզմի սկզբի, թե՛ ավարտի շարժման համար, և լիովին համընկնում է Միլլերի երազի հետ, որն անդրադառնում է ադվենտիզմի թե՛ սկզբին, թե՛ ավարտին: Նրա երազը ցույց է տալիս, որ երբ ճշմարտության սկզբնական գոհարները վերականգնելու գործը կատարված լինի, այդ ճշմարտությունները կփայլեն տասնապատիկ ավելի պայծառ, քան այն ժամանակ, երբ առաջին անգամ փայլեցին Կեսգիշերյան աղաղակի ժամանակ՝ ադվենտիզմի սկզբում: Ինչպե՞ս է ստացվում, որ Միլլերի հասկացողությունն այժմ ավելի պայծառ է շողում, քան երբ նա առաջին անգամ ճանաչեց ճշմարտությունը:

Ամբակումի երկրորդ գլխի երկու սուրբ քարտեզների վրա ներկայացված են մի շարք ճշմարտություններ: Այդ ճշմարտությունները Միլլերի երազում ներկայացված էին որպես գոհարներ, որոնք վերջին օրերում, ուղիղ Կեսգիշերյան աղաղակից առաջ, ի վերջո պիտի վերականգնվեին: Միլլերի երազում պատուհանից դուրս տարվող կեղծ գոհարները ներկայացնում են թե՛ այն կեղծ վարդապետությունները, որոնք ներմուծվեցին ադվենտիզմի մեջ՝ կեղծ հիմք ստեղծելու, և նաև ճշմարիտ հիմքը ծածկելու համար, և թե՛ նրանց, ովքեր հրաժարվում են բաց թողնել այն կեղծ վարդապետությունները, որոնք կազմում են կեղծ հիմքը: «Ամենօրյա»-ն այն խարխալն էր Ուիլյամ Միլլերի ճշմարտության կառուցվածքի համար, որը հաստատեց սկզբնական հիմքը, և վերջին օրերում «ամենօրյա»-ն խորհրդանշում է ոչ միայն հեթանոսությունը, ինչպես Միլլերը ճիշտ կերպով ճանաչեց, այլև այն ապստամբության խորհրդանիշն է, որը ծնեց կեղծ հիմքը:

Աստվածաշունչը, Մարգարեության Հոգին և պատմությունը բոլորը վկայում են, որ 1798-ից մինչև 1844 թվականների դատաստանի ժամի աղաղակը այն պատգամի հռչակումն էր, որ բացահայտվեց և ներկայացվեց Ուիլյամ Միլլերի կողմից: Ահա թե ինչու այդ շարժումը կոչվում է Միլլերական շարժում: Տրամաբանորեն, այդ շարժումը մերժել նշանակում է մերժել այն լույսը, որ ծագեց 1798 թվականին, և որը Դանիելը բնորոշեց որպես գիտության աճ:

Եսայիան խոսում է Եփրեմի հարբեցողների մասին և այդ հարբեցողներին նույնացնում է որպես Երուսաղեմի ժողովրդին իշխող արհամարհական մարդկանց: Եսայիան ցույց է տալիս, որ նրանք բռնացի գինուց հարբած չեն, այլ հարբած են հոգևոր գինով:

Աստվածաշնչում հոգևոր գինին, ըստ համատեքստի, կա՛մ ճշմարիտ, կա՛մ կեղծ վարդապետություն է: Եփրեմի հարբեցողները հարբած են կեղծ վարդապետությամբ, որը Բաբելոնի գինին է, ինչպես ներկայացված է Հայտնության տասնյոթերորդ գլխում Տյուրոսի պոռնիկով և ինչպես Բելշասարի կողմից նրա խնջույքի վերջին գիշերը:

Եսայիան նկարագրեց այն հոգևոր արբեցության հետևանքները, որ գալիս է Երուսաղեմի ժողովրդին իշխող ծաղրասեր մարդկանց վրա:

Զարմացե՛ք և ապշեցե՛ք, աղաղակեցե՛ք և գոչեցե՛ք. նրանք հարբած են, բայց ոչ գինով. նրանք տատանվում են, բայց ոչ թունդ խմիչքից: Որովհետև Տերը ձեզ վրա հեղել է խոր քնի ոգի և փակել է ձեր աչքերը. մարգարեներին ու ձեր իշխաններին, տեսանողներին, Նա ծածկել է: Եվ ամեն տեսիլք ձեզ համար դարձել է կնքված գրքի խոսքերի պես, որը տալիս են գիտուն մարդուն՝ ասելով. «Կարդա՛ սա, խնդրում եմ քեզ». և նա ասում է. «Չեմ կարող, որովհետև կնքված է»: Եվ գիրքը տալիս են անգետ մարդուն՝ ասելով. «Կարդա՛ սա, խնդրում եմ քեզ». և նա ասում է. «Ես անգետ եմ»: Ուստի Տերն ասաց. «Քանի որ այս ժողովուրդն Ինձ մոտենում է իր բերանով և իր շրթունքներով Ինձ պատվում, բայց իր սիրտը հեռացրել է Ինձանից, և նրա երկյուղն Իմ հանդեպ մարդկանց պատվիրանով է ուսուցանված, դրա համար ահա Ես պիտի շարունակեմ սքանչելի գործ անել այս ժողովրդի մեջ, սքանչելի գործ և զարմանալիք. որովհետև նրանց իմաստունների իմաստությունը պիտի կորչի, և նրանց խոհեմների հասկացողությունը պիտի ծածկվի»: Վա յ նրանց, որ խորամանկությամբ փորձում են իրենց խորհուրդը թաքցնել Տիրոջից, և որոնց գործերը խավարի մեջ են, և ասում են. «Ո՞վ է մեզ տեսնում, և ո՞վ է մեզ ճանաչում»: Անշուշտ, ձեր ամեն ինչ գլխիվայր շուտ տալը պիտի համարվի բրուտի կավի պես. մի թե գործը պիտի իր ստեղծողի մասին ասի. «Նա ինձ չի ստեղծել», կամ մի թե կազմվածը պիտի իր կազմողի մասին ասի. «Նա հասկացողություն չուներ»: Եսայիա 29:9–16.

Քույր Ուայթը մեջբերում է այս համարները և ապա ավելացնում է.

«Սրա յուրաքանչյուր խոսքը պիտի կատարվի: Կան այնպիսիք, որ չեն խոնարհեցնում իրենց սրտերը Աստծու առաջ և չեն ուզում ուղիղ ընթացքով քայլել: Նրանք թաքցնում են իրենց իսկական նպատակները և հաղորդակցության մեջ են մնում ընկած հրեշտակի հետ, որ սիրում և գործում է սուտը: Թշնամին իր ոգին է դնում այն մարդկանց վրա, որոնց կարող է գործածել՝ խաբելու նրանց, ովքեր մասամբ խավարի մեջ են: Ոմանք գնալով ներծծվում են տիրող խավարով և ճշմարտությունը մի կողմ են դնում՝ հոգուտ մոլորության: Մարգարեությամբ մատնանշված օրը եկել է: Հիսուս Քրիստոսը հասկացված չէ: Հիսուս Քրիստոսը նրանց համար առասպել է: Երկրի պատմության այս փուլում շատերը գործում են հարբած մարդկանց պես: «Կանգ առե՛ք և զարմացե՛ք, աղաղակեցե՛ք և լաց եղե՛ք. նրանք հարբած են, բայց ոչ գինուց, նրանք տատանվում են, բայց ոչ թունդ խմիչքից: Որովհետև Տերը ձեզ վրա թափել է խոր քնի ոգին և փակել է ձեր աչքերը.

մարգարեներին և ձեր իշխանավորներին, տեսանողներին՝ նա ծածկել է»։ Հոգևոր հարբեցողություն է շատերի վրա, որոնք կարծում են, թե իրենք այն ժողովուրդն են, որ պիտի բարձրացվի։ Նրանց կրոնական հավատքն այնպիսին է, ինչպես ներկայացված է այս Գրքում։ Նրա ազդեցության տակ նրանք չեն կարող ուղիղ քայլել։ Իրենց գործելակերպում ծուռ շավիղներ են հարթում։ Մեկը, ապա մյուսը՝ օրորվում են այս ու այն կողմ։ Տերը նրանց նայում է մեծ խղճահարությամբ։ Ճշմարտության ճանապարհը նրանք չեն ճանաչել։ Նրանք խարդախորեն գիտուն ծրագրողներ են, իսկ նրանք, ովքեր կարող էին և պարտավոր էին օգնել՝ հստակ հոգևոր տեսողություն ունենալու պատճառով, իրենք էլ են խաբված և սատարում են չար գործին։

«Այս վերջին օրերի զարգացումները շուտով վճռական բնույթ կստանան։ Երբ այս սպիրիտուալիստական խաբեությունները բացահայտվեն այնպիսին, ինչպիսին իրականում են՝ չար ոգիների գաղտնի ներգործությունները, — նրանք, ովքեր մասնակցել են դրանց, կդառնան ինչպես մարդիկ, որ կորցրել են իրենց միտքը։»

«Ուստի Տերն ասում է. «Որովհետև այս ժողովուրդն Իր բերանով մոտենում է Ինձ, և իր շրթունքներով պատվում է Ինձ, բայց իր սիրտը հեռացրել է Ինձանից, և նրանց երկյուղն Իմ հանդեպ մարդկանց պատվիրանով է ուսուցանված, դրա համար, ահա, Ես դարձյալ մի զարմանալի գործ պիտի անեմ այս ժողովրդի մեջ՝ զարմանալի գործ և հրաշք. որովհետև նրանց իմաստունների իմաստությունը պիտի կորչի, և նրանց խոհեմների հասկացողությունը պիտի ծածկվի։ Վա՛յ նրանց, որ խորամանկությամբ իրենց խորհուրդը փորձում են թաքցնել Տիրոջից, և որոնց գործերը խավարի մեջ են, և ասում են. ո՞վ է մեզ տեսնում, և ո՞վ է մեզ ճանաչում։ Անշուշտ, ձեր ամեն բան գլխիվայր շուռ տալը բրուտի կավի պես պիտի համարվի. որովհետև մի թե գործը պիտի ասի իրեն ստեղծողին. Նա ինձ չի ստեղծել, կամ մի թե կերտվածը պիտի ասի իրեն կերտողին. Նա խելք չունեք»։

«Ինձ ներկայացվում է, որ մեր փորձառության մեջ մենք հանդիպել ենք և հանդիպում ենք հենց այսպիսի դրության։ Մարդիկ, որոնք մեծ լույս և զարմանահրաշ առավելություններ են ունեցել, ընդունել են առաջնորդների խոսքը, ովքեր իրենց իմաստուն են համարում, ովքեր մեծապես վայելել են Տիրոջ շնորհն ու օրհնությունը, բայց իրենք իրենց հանել են Աստծո ձեռքից և իրենց դրել թշնամու շարքերում։ Աշխարհը պիտի հեղեղվի պատեհահնչյուն մոլորություններով։ Մեկ մարդկային միտք, ընդունելով այս մոլորությունները, պիտի ներգործի այլ մարդկային մտքերի վրա, որոնք Աստծո ճշմարտության թանկարժեք ապացույցը սուտի են վերածել։ Այս մարդիկ պիտի խաբվեն ընկած հրեշտակների կողմից, այն դեպքում երբ նրանք պետք է կանգնած լինեին որպես հավատարիմ պահապաններ՝ հսկելով հոգիների համար, որպես նրանք, որ հաշիվ պիտի տան։ Նրանք վայր են դրել իրենց պատերազմի զենքերը և ականջ են դրել մոլորեցնող ոգիներին։ Նրանք անվավեր են դարձնում Աստծո խորհուրդը և մի կողմ են դնում Նրա զգուշացումներն ու հանդիմանությունները, և բացահայտորեն Սատանայի կողմում են՝ ականջ դնելով մոլորեցնող ոգիներին և դների վարդապետություններին։»

«Հոգևոր հարբեցողությունն այժմ եկել է այն մարդկանց վրա, որոնք չպետք է օրորվեն ինչպես թունդ խմիչքի ազդեցության տակ գտնվող մարդիկ: Հանցագործություններն ու անկարգությունները, խարդախությունը, խաբեությունն ու անարդար գործելակերպը լցնում են աշխարհը՝ երկնային աստյաններում ապստամբած առաջնորդի ուսմունքին համապատասխան:»

«Պատմությունը պիտի կրկնվի: Ես կարող էի նշել, թե ինչ պիտի լինի մոտ ապագայում, բայց ժամանակը դեռևս չէ: Մեռյալների կերպարանքները պիտի հայտնվեն՝ Սատանայի խորամանկ հնարքով, և շատերը պիտի միանան նրան, ով սիրում և գործում է սուտը: Ես զգուշացնում եմ մեր ժողովրդին, որ հենց մեր միջից ոմանք պիտի հեռանան հավատքից և ականջ դնեն մոլորեցնող ոգիների ու դևերի վարդապետությունների, և նրանց միջոցով ճշմարտությունը պիտի չարախոսի առարկա դառնա»: Battle Creek Letters, 123–125.

Բոլոր մարգարեները, ներառյալ Եսային և Քույր Ուայթը, մատնանշում են վերջին օրերը: Այս օրերում աղվենտիզմի առաջնորդները «բացահայտորեն Սատանայի կողմում են՝ ականջ դնելով գայթակղիչ ոգիներին և դևերի վարդապետություններին»: Քույր Ուայթը կանխասացություն է ներկայացնում, երբ ասում է. «Երբ այս սպիրիտիստական խաբեությունները բացահայտվեն որպես այն, ինչ իրականում են,—չար ոգիների գաղտնի գործերը,—նրանց մեջ դեր ունեցածները կդառնան այնպիսի մարդիկ, ասես կորցրել են իրենց բանականությունը»: Աղվենտիզմի ղեկավարությունը կդառնա այնպիսի մարդիկ, ասես կորցրել են իրենց բանականությունը, վերջին օրերի պատմության այն պահին, երբ նրանց հարբեցողությունը բացահայտվի որպես «չար ոգիների գաղտնի գործերը»:

Վերջին օրերում տեղի է ունենում Երուսաղեմում ժողովրդի վրա իշխող արհամարհական մարդկանց գործի բացահայտումը: Այդ բացահայտումը պատկերված էր Միլլերի երազում, երբ Միլլերը աղոթեց, և ապա մի դուռ բացվեց: Դա տեղի է ունենում հենց այն պահից առաջ, երբ նա մի ականթարթով փակեց իր աչքերը՝ մատնանշելով հարյուր քառասունչորս հազարի կնքման գործընթացի ամենավերջը: Դռան բացվելը ցույց է տալիս տնօրինությունների փոփոխություն, և այդ պահին երրորդ հրեշտակի լաոդիկյան շարժումը անցնում է երրորդ հրեշտակի ֆիլադելֆիական շարժման:

Եսայիայի հատվածում տրված է Եփրեմի հարբեցողների չար գործի ամփոփումը, որոնք այն մարդիկ են, «որոնք պետք է կանգնած լինեին որպես հավատարիմ պահապաններ»: Այդ ամփոփումն արտահայտված է այսպես. «Անշուշտ, ձեր ամեն ինչ գլխիվայր շուտ տալը պիտի գնահատվի ինչպես բրուտի կավը. որովհետև մի թե գործը պիտի ասի իրեն ստեղծողին. Նա ինձ չի ստեղծել, կամ մի թե կերտվածքը պիտի ասի իրեն կերտողին. Նա խելք չունեի»:

Միլլերի կողմից «ամենօրյա»-ի նույնականացումը՝ որպես հեթանոսության կրոն կամ հեթանոսական Հոռոմ, ի վերջո Սատանայի խորհրդանիշն է, որովհետև և՛ Սատանան, և՛ հեթանոսական Հոռոմը ներկայացված են որպես վիշապ:

«Այսպիսով, մինչ վիշապը նախ և առաջ ներկայացնում է Սատանային, երկրորդական իմաստով այն հեթանոսական Հռոմի խորհրդանիշն է»: The Great Controversy, 439.

Խոսելով վերջին օրերում Երուսաղեմը կառավարող մարդկանց մասին՝ Քույր Ուայթը ասում է. «Ոմանք ներծծվում են այն խավարով, որ տիրում է, և ճշմարտությունը մի կողմ են դնում՝ հոգուտ մոլորության: Մարգարեությամբ մատնանշված օրը եկել է: Հիսուս Քրիստոսը չի հասկացվում: Հիսուս Քրիստոսը նրանց համար առասպել է»: 1901 թվականին Գերմանիայից աղվենտիզմի մի առաջնորդ սկսեց ներմուծել Դանիելի գրքում «ամենօրյա»-ի վերաբերյալ ուխտադավան բողոքականության ուրացական կեղծ տեսակետը: Այդ տեսակետը նույնացնում է, թե «ամենօրյա»-ն ներկայացնում է Քրիստոսի սրբարանի ծառայությունը, կամ այդ մտքի որևէ տարատեսակ: Ասում եմ՝ որևէ տարատեսակ, որովհետև 1901 թվականից հետո հաջորդած պատմության ընթացքում այդ կեղծիքի վրա դրվել են տարբեր շեշտադրումներ, բայց այդ կեղծ տեսակետները միշտ ի հայտ են բերում այն եզրակացությունը, թե «ամենօրյա»-ն ներկայացնում է Քրիստոսի գործի որևէ տեսակ:

«ամենօրյայի» վարդապետությունը, որը Միլլերը նույնացրել էր որպես սատանայական խորհրդանիշ, վերջին օրերի աղվենտիզմում Քրիստոսի խորհրդանիշ է: Երբ այն ներկայացվեց 1901 թվականին, շատ քչերն ընդունեցին այն տեսակետը, թե «ամենօրյան» Քրիստոսի խորհրդանիշ է, և ոչ թե Սատանայի խորհրդանիշ, բայց 1930-ական թվականներին «ամենօրյայի» վարդապետության այն գոհարը, որը Միլլերը պեղել էր 2 Թեսաղոնիկեցիներ, երկրորդ գլխում գտնվող ճշմարտության երակից, մերժվեց, ինչպես մերժվել էին Ղևտական քսանվեցի «յոթ ժամանակները» 1863 թվականին: 1863 թվականից մինչև 1930-ականների պատմության ինչ-որ պահի աղվենտիզմը փոխել էր առաջնորդներին՝ առանց դա գիտակցելու:

«Եղբայրներ՝ յ, ես տեսնում եմ ձեր վտանգը, և դարձյալ հարցնում եմ. դուք, որ մոլորվում եք, որևէ ջանք գործադրում եք սխալը շտկելու համար: Հոգիները կարող են սայթաքելով առաջ ընթանալ, խավարի մեջ քայլել, որովհետև դուք ձեր ոտքերի համար ուղիղ ճանապարհներ չեք հարթել: Եթե դուք վստահության պաշտոնների մեջ եք, առավել ևս ջերմեռանդորեն աղերսում եմ ձեզ՝ հանուն ձեր իսկ հոգիների և հանուն նրանց, ովքեր ձեզ նայում են որպես առաջնորդների, ապաշխարեցե՛ք Աստծո առաջ յուրաքանչյուր գործված սխալի համար և խոստովանեցե՛ք ձեր մոլորությունը»:

«Եթե դուք տրվեք սրտի համառությանը, և հպարտության ու ինքնարդարության պատճառով չխոստովանեք ձեր մեղքերը, դուք կմնաք Սատանայի փորձությունների ենթակա: Եթե, երբ Տերը բացահայտում է ձեր սխալները, դուք չապաշխարեք և խոստովանություն չանեք, Նրա նախախնամությունը ձեզ կրկին ու կրկին կանցկացնի նույն ճանապարհով: Դուք կթողնվեք, որ նույն բնույթի սխալներ գործեք, կշարունակեք իմաստության պակաս ունենալ, և մեղքը արդարություն կկոչեք, իսկ արդարությունը՝ մեղք: Խաբեությունների բազմությունը, որ պիտի տիրի այս վերջին օրերում, ձեզ կպաշարի, և դուք առաջնորդներ կփոխեք՝ չիմանալով իսկ, թե դա արել եք»: Review and Herald, December 16, 1890.

Երուսաղեմի ժողովրդի վրա իշխող արհամարհող մարդիկ, որոնք «վստահության պաշտոններում» են, «մեղքը արդարություն և արդարությունը մեղք պիտի կոչեն», և «Անշուշտ ձեր իրերը շուտ տալը բրուտի կավի պես պիտի համարվի. որովհետև մի թե գործը իր ստեղծողին պիտի ասի. Նա ինձ չստեղծեց. կամ կազմված բանը իր կազմողին պիտի ասի. Նա հասկացողություն չուներ»: Ադվենտիզմի չորս սերունդների ընթացքում առաջընթաց ապստամբության մեջ վստահության պաշտոններում եղողները փոխում են առաջնորդներին և այդ չեն գիտակցում: Նրանք այդ չեն գիտակցում, որովհետև աստիճանաբար և հետևողականորեն մերժեցին իրենց սխալների վերաբերյալ վկայությունները: Այդ առաջընթաց ապստամբության մեջ «նրանց իմաստունների իմաստությունը պիտի կորչի, և նրանց խոհեմների հասկացողությունը պիտի ծածկվի»:

Նրանք ամեն ինչ գլխիվայր կշրջեն և մեղքը արդարություն կկոչեն, իսկ արդարությունը՝ մեղք: Այս ապստամբության խորհրդանիշը «մշտականի» վարդապետությունն է, որը Միլլերի համար սատանայական խորհրդանիշ էր, և որն այսօր ադվենտիզմը նույնացնում է որպես Քրիստոսի խորհրդանիշ: Այն, ինչ մի ժամանակ խարիսխն էր, որ հաստատում էր Ուիլյամ Միլլերի մարգարեական կիրառությունների շրջանակը, այժմ դարձել է Երուսաղեմի ժողովրդի վրա իշխող արհամարհող մարդկանց հարբեցողության խորհրդանիշը: «Մշտականի» հետ կապված խորհրդանիշը, Դանիելի գրքում, ադվենտիզմի սկզբում Միլլերի տապանակում ճանաչվելիս արևի պես պայծառ շողաց, սակայն վերջին օրերում այդ ճշմարտությունը տասնապատիկ ավելի պայծառ է շողում, որովհետև տասը թիվը փորձության խորհրդանիշ է, և հին Իսրայելի համար տասներորդ փորձությունը վերջնական փորձությունն էր:

Ժամանակակից փարիսեցիները «Քրիստոսի գործերը» «վերագրել են» «սատանայական ուժերին»՝ հեթանոսությունը նույնացնելով որպես «Աստծո սուրբ գործություն»:

«Փարիսեցիները մեղանչեցին Սուրբ Հոգու դեմ: Նրանց խոսքի տաղանդը գործածվեց աշխարհի Փրկչին չարախոսաբար վիրավորելու համար, և արձանագրող հրեշտակը նրանց խոսքերը գրեց երկնքի գրքերում: Նրանք Աստծո սուրբ գործությունը, որ հայտնվում էր Քրիստոսի գործերում, վերագրեցին սատանայական ուժերին: Նրանք չէին կարող շրջանցել Նրա հրաշալի գործերը կամ դրանք վերագրել բնական պատճառների, ուստի ասում էին. «Դրանք սատանայի գործերն են»: Անհավատության մեջ նրանք Աստծո Որդու մասին խոսում էին որպես պարզապես մարդու: Իրենց առաջ կատարված բժշկության գործերը՝ գործեր, որոնք ոչ մի մարդ չէր արել և չէր կարող անել,— Աստծո գործության դրսևորումն էին, սակայն նրանք Քրիստոսին մեղադրում էին, թե նա դաշնակից է դժոխքին: Համառ, մռայլ, երկաթասիրտ՝ նրանք վճռեցին փակել իրենց աչքերը բոլոր ապացույցների առաջ, և այսպիսով նրանք գործեցին աններելի մեղքը»: Manuscript Releases, h. 4, 360.

Մենք կշարունակենք մեր քննությունը գիտության աճի վերաբերյալ, որը բացվեց առաջին հրեշտակի շարժման մեջ, հաջորդ հոդվածում: